

VOORSTEL VAN WET tot wijziging van de Gaswet betreffende een verbod op laagcalorisch gas voor de grootste afnemers

(19 maart 2019)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de winning van aardgas uit Groningenveld zo snel mogelijk terug te brengen, dat deze winning geminimaliseerd kan worden door de grootste afnemers te verbieden om laagcalorisch gas te gebruiken en dat de daarvoor benodigde wettelijke taak voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt verankerd;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Gaswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel bc door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

bd: omschakelen: het voorzien van een afnemer van een aansluiting, met een doorlaatwaarde van groter dan 40m³(n) per uur, waarmee hoogcalorisch gas kan worden onttrokken aan het gastransportnet, welke in de plaats treedt van de aansluiting waarmee laagcalorisch gas aan het gastransportnet wordt onttrokken.

B

In artikel 1h, eerste lid, wordt "of verordening 715/2009" vervangen door ", verordening 715/2009 of voor de beleidsvorming aangaande het minimaliseren van de winning van gas uit het Groningenveld".

C

Artikel 10, zesde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan onderdeel b wordt, onder de vervanging van de puntkomma in een komma een zinsnede toegevoegd, luidende:

met dien verstande dat een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken die middels een aansluiting als bedoeld in artikel 10f, eerste lid, is of was verbonden met het gastransportnet niet voorzien wordt van een nieuwe aansluiting waarmee laagcalorisch gas aan het gastransportnet kan worden onttrokken;

2. In artikel 10, zesde lid, onderdeel d, wordt "te wijzigen" vervangen door "te wijzigen, anders dan het omschakelen van die aansluitingen,".

D

Aan hoofdstuk 1 wordt een paragraaf toegevoegd, luidende:

Paragraaf 1.5 Regels aangaande beperking laagcalorisch gas

Artikel 10f (verbod laagcalorisch gas grootste afnemers)

1. Het is een afnemer die in de gasjaren 2017/2018 en 2018/2019 via diens aansluiting per hiervoor genoemd gasjaar meer dan 100 miljoen m³(n) laagcalorisch gas heeft onttrokken, met ingang van 1 oktober 2022 verboden via die aansluiting laagcalorisch gas aan het gastransportnet te onttrekken.

2. Deze afnemer meldt zo spoedig mogelijk na inwerkingtreding van dit artikel schriftelijk aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet dat diens aansluiting omgeschakeld of afgeschakeld dient te worden en verstrekt hem alle gegevens die naar zijn oordeel relevant zijn voor een voor de bedrijfsprocessen van de afnemer doelmatige en efficiënte planning van het omschakelen onderscheidenlijk afschakelen van de betrokken aansluiting.

De afnemer stuurt een afschrift van deze melding aan Onze Minister.

3. Dit artikel is niet van toepassing op een netbeheerder of gasopslagbedrijf.

Artikel 10g (wettelijke taak netbeheerder landelijke gastransportnet)

In aanvulling op artikel 10, zesde lid, heeft de netbeheerder van het landelijk gastransportnet tot taak om de aansluiting van een afnemer die ingevolge artikel 10f, tweede lid, heeft gemeld dat diens aansluiting omgeschakeld moet worden, om te schakelen overeenkomstig de planning of aangepaste planning, bedoeld in artikel 10h, tweede onderscheidenlijk derde of vierde lid, of, indien op grond van artikel 10i, eerste lid, een ontheffing is verleend aan de betrokken afnemer, overeenkomstig de aangepaste planning die aan die ontheffing ten grondslag ligt.

Artikel 10h (planning en proces van afschakelen of omschakelen)

1. De afnemer die ingevolge artikel 10f, tweede lid, de netbeheerder van het landelijk gastransport heeft gemeld dat diens aansluiting dient te worden afgeschakeld, informeert de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en Onze Minister over de planning van de afschakeling, voorzien van een onderbouwing van de benodigde tijd voor de onderscheiden activiteiten die naar zijn oordeel noodzakelijk zijn om afgeschakeld te kunnen worden van het gastransportnet en, voor zover aan de orde, over te kunnen stappen naar een alternatieve energiebron.

2. Indien een afnemer de netbeheerder van het landelijk gastransportnet heeft gemeld dat diens aansluiting dient te worden omgeschakeld, informeert de netbeheerder de betrokken afnemer en Onze Minister over de planning van die omschakeling, voorzien van een onderbouwing van de benodigde tijd voor de onderscheiden activiteiten ten behoeve van de omschakeling en de mate waarin rekening is gehouden met de gegevens, bedoeld in artikel 10f, tweede lid.

3. Indien de planning, bedoeld in het eerste of tweede lid, naar het oordeel van de afnemer of de netbeheerder van het landelijk gastransportnet als gevolg van gewijzigde omstandigheden aanpassing behoeft, informeert de afnemer onderscheidenlijk de netbeheerder van het landelijk gastransportnet Onze Minister en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet onderscheidenlijk de afnemer zo spoedig mogelijk over de aangepaste planning. De aangepaste planning wordt voorzien van een onderbouwing van elke afwijking ten opzichte van de eerder ingediende planning.

4. Onze Minister kan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een bindende aanwijzing geven in verband met de planning van de onderscheiden activiteiten ten behoeve van de omschakeling. Bij de totstandkoming van een bindende aanwijzing betreft Onze Minister de belangen van een spoedige minimalisering van gas uit het Groningenveld, de belangen van de betrokken afnemer en de belangen van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. De netbeheerder stuurt binnen vier weken na ontvangst van de bindende aanwijzing een aangepaste planning aan Onze Minister en de betrokken afnemer toe.

Artikel 10i (ontheffing verbod laagcalorisch gas vanaf gasjaar 2022)

1. Onze Minister kan een afnemer op diens verzoek ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in artikel 10f, eerste lid, gedurende een in de ontheffing te bepalen periode, voor zover verlenging blijkens de planning of aangepaste planning, bedoeld in artikel 10h, eerste, tweede onderscheidenlijk derde lid, noodzakelijk is vanwege omstandigheden die niet zijn toe te rekenen aan de afnemer of redelijkerwijs niet door hem hadden kunnen worden voorzien of voorkomen.

2. Onze Minister kan een afnemer die op grond van artikel 10f, tweede lid, heeft gemeld dat diens aansluiting afgesloten dient te worden, op diens verzoek ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in artikel 10f, eerste lid, gedurende een in de ontheffing te bepalen periode, voor zover verlenging voor die periode noodzakelijk is om tot een stabiel verbruik van energie uit een alternatieve bron dan gas afkomstig uit het gastransportnet te komen.

3. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden, die mede betrekking kunnen hebben op de maximale toegestane hoeveelheid laagcalorisch gas die gedurende de periode waarvoor de ontheffing is verleend door de afnemer aan het gastransportnet mag worden onttrokken.

4. Het is verboden in strijd te handelen met aan een ontheffing verbonden voorschriften.

5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere eisen worden gesteld aan de aanvraag om ontheffing.

6. Onze Minister stuurt een afschrift van de ontheffing aan de Autoriteit Consument en Markt en aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.

Artikel 10j (nadeelcompensatie)

1. Onze Minister kan een afnemer als bedoeld in artikel 10f, eerste lid, een vergoeding toekennen indien het verbod, bedoeld in dat artikel, voor die afnemer schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die de afnemer in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft.

2. Schade blijft in elk geval voor rekening van de afnemer voor zover:

- a. hij het risico van het ontstaan van de schade heeft aanvaard;
- b. hij de schade had kunnen beperken door binnen redelijke grenzen maatregelen te nemen, die tot voorkoming of vermindering van de schade hadden kunnen leiden;
- c. de schade anderszins het gevolg is van een omstandigheid die aan de aanvrager kan worden toegerekend, of
- d. de vergoeding van de schade anderszins is verzekerd.

3. Indien de verplichting, bedoeld in het eerste lid, tevens voordeel voor de afnemer heeft opgeleverd, wordt dit bij de vaststelling van de te vergoeden schade in aanmerking genomen.

Artikel 10k (rapportageplicht)

1. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet vermeldt in de rapportage, bedoeld in artikel 10a, dertiende lid, in elk geval:

- a. de voortgang van de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 10g, in relatie tot de planning;
- b. in hoeverre het onttrekken van laagcalorisch gas aan het gastransportnet door een afnemer als bedoeld in artikel 10f via diens aansluiting is beëindigd;

2. Onze Minister verstrekt de informatie, bedoeld in het eerste lid, binnen vier weken na ontvangst daarvan aan de Autoriteit Consument en Markt.

3. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet informeert de Autoriteit Consument en Markt binnen vier weken na inwerkingtreding van dit artikel welke afnemers in de gasjaren 2017/2018 en 2018/2019 via diens aansluiting per hiervoor genoemd gasjaar meer dan 100 miljoen m³(n) laagcalorisch gas hebben onttrokken, en verstrekt daarbij tevens informatie over de hoeveelheid gas dat per betrokken aansluiting in de hiervoor genoemde gasjaren is onttrokken.

INTERNETCONSULTATIE

4. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet verstrekt de Autoriteit Consument en Markt desgevraagd informatie over de hoeveelheid laagcalorisch gas dat een afnemer als bedoeld in het derde lid, via diens aansluiting heeft onttrokken.

E

Aan artikel 12a, onderdeel c, wordt "artikel 10a, eerste lid, onderdeel d" vervangen door "artikel 10a, eerste lid, onderdeel d of voor het omschakelen van een aansluiting op grond van artikel 10g".

F

Aan artikel 12b, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel f door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:
g. de wijze waarop de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en een afnemer als bedoeld in artikel 10f, zich bij het omschakelen of afschakelen zich jegens elkaar gedragen.

G

In artikel 39a wordt "bedoeld in artikel 10" vervangen door "bedoeld in de artikelen 10 en 10g".

H

Artikel 60ad wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt "10Ee" vervangen door "10Ee, 10f, eerste lid, 10i, vierde lid".
2. In onderdeel b wordt "10e" vervangen door "10e, 10g".

I

Artikel 82 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "en 10b" vervangen door ", 10b en 10g".
2. In het derde lid wordt "en 10b" vervangen door ", 10b en 10g".

Artikel II

Bij de vaststelling van de tarieven met toepassing van artikel 82 van de Gaswet, worden mede betrokken de kosten die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet heeft gemaakt in de periode tussen 1 januari 2018 en het tijdstip van inwerkingtreding van het in artikel I, onderdeel D, opgenomen artikel 10g, ter voorbereiding op en uitvoering van de in dat artikel opgenomen taak, met dien verstande dat bij toepassing van artikel 82, vijfde lid, voor geschatte kosten tevens gerealiseerde kosten moet worden gelezen.

Artikel III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,